

Uchwała Nr XX/125/2015
Rady Gminy Ełk
z dnia 27 listopada 2015 roku

w sprawie przyjęcia „Programu Współpracy Gminy Ełk z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2016 rok”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz .U. z 2014r., poz. 1118 z późn. zm.), po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, Rada Gminy Ełk uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program Współpracy Gminy Ełk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2016 rok”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ełk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Miroslaw Radywoniuk

Załącznik
do Uchwały Nr XX/125/2015
Wójta Gminy Elk
z dnia 27 listopada 2015r.

**Program Współpracy
Gminy Elk
z organizacjami pozarządowymi
oraz innymi podmiotami prowadzącymi
działalność pożytku publicznego
na 2016 rok.**

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział I. Postanowienia ogólne	3
Rozdział II. Cel główny i cele szczegółowe Programu	4
Rozdział III. Zasady i formy współpracy	4
Rozdział IV. Podmioty Programu	5
Rozdział V. Zakres przedmiotowy Programu	6
Rozdział VI. Priorytetowe zadania publiczne	6
Rozdział VII. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu.....	7
Rozdział VIII. Okres realizacji Programu	7
Rozdział IX. Sposób tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji	7
Rozdział X. Ocena realizacji Programu i sposób tworzenia kolejnych Programów	7
Rozdział XI. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert	8
Rozdział XII. Postanowienia końcowe	8

Wstęp

Podstawą tworzenia programu współpracy jest art.5 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, który mówi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek uchwalania rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Samorząd Gminy Ełk dąży w swoich działaniach do zrównoważonego rozwoju gminy oraz poprawy warunków życia jej mieszkańców. Efektywne zarządzanie nie jest możliwe bez współdziałania i akceptacji ze strony obywateli. Społeczna aktywność lokalnych inicjatyw obywatelskich przyczynia się do pełniejszego zaspokojenia potrzeb wspólnoty oraz do rozwoju poczucia odpowiedzialności za przyszłość Gminy.

Jedną z form ruchu społecznego, który powoduje, że ludzie gromadzą się, zrzeszają i podejmują wspólne działania, jest działalność organizacji pozarządowych istniejących w naszej społeczności lokalnej. To właśnie w nich skupiają się najaktywniejsi i najbardziej wrażliwi na sprawy społeczne i kulturalne mieszkańcy naszej gminy.

Mając na uwadze troskę o dobro społeczności lokalnej oraz poczucie odpowiedzialności za rozwiązywanie problemów społecznych, Rada Gminy oraz Wójt Gminy Ełk deklaruje wolę współpracy z organizacjami na zasadach partnerstwa, jawności oraz ścisłego współdziałania przy realizacji zadań gminy. W równym stopniu ma dotyczyć samorządu lokalnego, jak również organizacji pozarządowych.

Skuteczna forma wykonywania zadań publicznych zakłada korzystanie ze wszystkich sił społecznych, tkwiących w społeczności. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi ułatwi wydobycie i wykorzystanie tej siły w celu dalszego rozwoju naszej gminy.

Przyjmując niniejszy dokument Rada Gminy Ełk deklaruje wolę kształtowania współpracy z organizacjami pozarządowymi. W świetle kilkuletniego już doświadczenia, trudno nie zauważyć korzyści płynących ze stworzenia jasnych i czytelnych reguł tej współpracy.

Program Współpracy Gminy Ełk z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, zwany dalej „Programem” jest stałym elementem strategii rozwoju Gminy Ełk. Rada Gminy uchwalając coroczny budżet zapewni w nim środki na realizację zadań własnych gminy zleconych organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego. Niezbędnym jest jednak coroczne wskazywanie priorytetowych grup zadań po to, by na ich realizację kierować, zawsze jednak ograniczone środki budżetu gminy. Głównymi kryteriami selekcji tych grup są – z jednej strony potrzeby gminy, z drugiej natomiast – potencjał organizacji pozarządowych.

Niniejszy Program stanowi wzajemny obszar partnerski dla wszystkich organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, wyrażających wolę współpracy w działaniach na rzecz naszej Gminy i jej mieszkańców.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) **Ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (j.t. Dz.U. z 2014r., poz. 1118 z późn. zm.),
- 2) **Programie** – należy przez to rozumieć Program Współpracy Gminy Ełk z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2016 rok,
- 3) **Organizacjach** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust.3 Ustawy,
- 4) **Wójcie** - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Ełk,
- 5) **Radzie** – należy przez to rozumieć Radę Gminy Ełk,
- 6) **Urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Ełku,
- 7) **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Ełk,
- 8) **Konkursie** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art.11 ust. 2 Ustawy,
- 9) **Dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 885 z późn. zm.),
- 10) **Komisji** – rozumie się przez to komisje konkursowe w celu opiniowania złożonych ofert, o których mowa w art. 15 ust. 2a ustawy,
- 11) **Ofercie** – rozumie się ją, jako ofertę realizacji zadania publicznego, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach wykonawczych do Ustawy, wydanych na podstawie art. 19 tej Ustawy,
- 12) **Zadaniach publicznych** – rozumie się przez to sferę zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 Ustawy.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 2. Celem głównym Programu jest stworzenie korzystnych warunków współpracy pomiędzy Gminą a Organizacjami dla zwiększenia skuteczności zaspokajania zbiorowych potrzeb i oczekiwań mieszkańców Gminy.

§ 3. Cel główny zostanie zrealizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie świadomości społecznej, co do roli i udziału Organizacji w rozwiązywaniu problemów lokalnych;
- 2) wspólne zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Ełk;
- 3) promowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności społeczności lokalnych;
- 4) podnoszenie wiedzy dotyczącej funkcjonowania sektora pozarządowego.

Rozdział III

Zasady i formy współpracy

§ 4. Współpraca pomiędzy Gminą a Organizacjami opiera się na następujących zasadach:

- 1) **Pomocniczości** – powierzenie Organizacjom zadań własnych, a Organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy,
- 2) **Suwerenności stron** – zachowanie autonomii i nie ingerowanie w wewnętrzne sprawy organizacji,
- 3) **Partnerstwa** – współpraca na równych prawach i na zasadach dobrowolności udziału,

- 4) **Efektywności** – dążenie wszystkich zainteresowanych do osiągnięcia najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych przy danych środkach i możliwościach,
- 5) **Uczciwej konkurencji** – tworzenie przejrzystych kryteriów współpracy,
- 6) **Jawności** – stosowanie jawnych kryteriów finansowych i pozafinansowych.

§ 5. Przedmiotem współpracy Gminy z Organizacjami jest wspólne wykonywanie zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy, w celu zaspokajania istniejących potrzeb społecznych.

§ 6. Współpraca może przybierać formy finansowe i pozafinansowe.

1) Do finansowych form współpracy Gminy z Organizacjami zalicza się w szczególności zlecenie organizacjom realizacji zadań publicznych w formie:

a) **powierzenia** wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,

b) **wspieranie** wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,

2) Wspieranie oraz powierzenie, o których mowa w ust 1 odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.

3) Na wniosek Organizacji Gmina może zlecić, z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym, spełniającego łącznie warunki określone w Ustawie.

§ 7. Pozafinansowe formy współpracy Gminy z Organizacjami dotyczą:

1) Publikowania ważnych informacji na stronach internetowych Gminy:

a) informowania o zadaniach publicznych, których realizacja będzie finansowana lub dofinansowana ze środków budżetu Gminy a także o ogłaszanych konkursach ofert i ich rozstrzygnięciach.

b) umieszczania informacji dotyczących współpracy Gminy z Organizacjami oraz materiałów dotyczących spraw organizacji pozarządowych.

2) Udziału przedstawicieli Organizacji w pracach komisji konkursowych otwartych konkursów ofert.

3) Konsultowania z Organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

4) Inne formy współpracy:

a) pomoc Organizacjom w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł zwłaszcza pomoc w pozyskiwaniu środków unijnych,

b) udzielanie rekomendacji Organizacjom współpracującym z Gminą, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł niż budżet Gminy,

c) doradztwo i udzielanie przez Gminę pomocy merytorycznej Organizacjom w zakresie przygotowania ofert i prawidłowego rozliczenia otrzymanej dotacji,

d) udostępniania Organizacjom, w miarę możliwości, lokali z zasobów gminnych oraz pomieszczeń Urzędu w celu odbywania spotkań i realizacji projektów służących mieszkańcom gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami,

e) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,

f) obejmowanie patronatem Rady Gminy oraz Wójta Gminy wybranych przedsięwzięć realizowanych przez Organizacje,

g) współdziałania w organizowaniu i prowadzeniu imprez i uroczystości organizowanych przez Gminę,

h) informowania o działalności Organizacji prowadzonych na rzecz mieszkańców Gminy oraz o realizowanych przez nie projektów.

§ 8. Zlecenie realizacji zadań Gminy Organizacjom obejmuje w pierwszej kolejności te zadania, o których stanowi Program, uznane za priorytetowe i wyłonione po przeprowadzeniu

konkursu, chyba że przepisy szczególne przewidują odrębny tryb postępowania z zastrzeżeniem § 6.

§ 9. W sytuacji wystąpienia uzasadnionych potrzeb lokalnych Wójt Gminy może określić w ciągu roku kolejne zadania i ogłosić konkurs na ich realizację przez Organizację, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne i przemawiają za nim względy natury funkcjonalnej.

§10. Gmina może zlecić (poprzez powierzanie lub wspieranie) wykonanie zadań publicznych jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku, i zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem może przekazać na ten cel środki finansowe.

Rozdział IV **Sposób realizacji Programu**

§ 11. Podmiotami współpracy są organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego na terenie Gminy Ełk lub na rzecz jej mieszkańców, bez względu na siedzibę.

§ 12. W realizacji Programu ze strony Gminy uczestniczą:

1) Rada Gminy i jej Komisje w zakresie:

a) wytyczania polityki społecznej i finansowej oraz priorytetów w sferze współpracy z organizacjami,

b) uchwalania rocznego programu współpracy Gminy z organizacjami;

2) Wójt Gminy w zakresie:

a) przygotowania rocznego Programu Współpracy Gminy Ełk z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,

b) zapewnienia środków finansowych na realizację celów Programu,

c) konsultowania projektów uchwał prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w zakresie ich działalności statutowej,

d) ogłaszania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,

e) zawierania umów zlecenia wykonania zadań publicznych oraz udzielania dotacji z budżetu Gminy w ramach przewidzianych środków,

f) akceptacji rozliczenia dotacji .

3) Organizacje pozarządowe w zakresie:

a) stosowania trybu postępowania w sprawie składania ofert o wspieranie lub powierzenie realizacji zadania własnego Gminy,

b) prawidłowego wykorzystania otrzymanych środków finansowych zgodnie z zawartą umową,

c) innych form współpracy.

Rozdział V **Zakres przedmiotowy Programu**

§ 13. Przedmiotem współpracy Gminy z Organizacjami jest:

1) Realizacja zadań Gminy określonych w ustawach, w zakresie zadań własnych i zleconych Gminie,

2) Prowadzenie z Organizacjami konsultacji projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych Organizacji,

3) Optymalizacja efektywności działań kierowanych do mieszkańców Gminy,

4) Określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania.

Rozdział VI **Priorytetowe zadania publiczne**

§ 14.1. Artykuł 4 ust.1 ustawy wyznacza ustawowy zakres sfery zadań pożytku publicznego i obejmuje praktycznie wszystkie istotne przedmioty realnego i potencjalnego wspólnego zainteresowania samorządu lokalnego i organizacji pozarządowych oraz podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.

2. W ramach zadań publicznych Gminy Ełk, realizowanych w 2016 roku przy współudziale organizacji pozarządowych, preferowane będą zadania publiczne uznane jako priorytetowe obejmujące następujące sfery:

1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,

„Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie opieki społecznej”.

2) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

3) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,

Organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży szkolnej w formie półkolonii.

4) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,

Wspieranie projektów służących integracji społeczności lokalnej.

5) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,

a) „Międzyszkolny Turniej Szachowy”,

b) „IX Ogólnopolski Mazurski Samorządowy Halowy Turniej piłki Nożnej „Integracja poprzez sport”,

c) „XVIII Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej o Memoriał Mariana Łubowicza”,

d) Wspieranie projektów z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, służących integracji społeczności lokalnej”.

6) ratownictwa i ochrony ludności,

„Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Ełk w okresie letnim 2016r.”

7. przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym

„Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej z elementami profilaktyki uzależnień”.

Rozdział VII

Wysokość środków planowanych na realizację Programu

§ 15. Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy. Wysokość środków planowanych na realizację Programu wynosi **93.000,00 zł**. Ostateczną wysokość środków określi Uchwała budżetowa.

§ 16. Wydatki na realizację zadań, o których mowa w Programie, nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowych zaplanowanych na ten cel w budżecie na rok 2016.

Rozdział VIII

Okres realizacji Programu

Program realizowany będzie w okresie od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

Rozdział IX

Sposób tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji

§ 17. Program powstał przy udziale Organizacji i innych podmiotów w sposób zgodny z Uchwałą Nr LXXXII/674/2010 Rady Gminy Ełk z dnia 24 września 2010r. w sprawie

przyjęcia „Regulaminu konsultacji społecznych z radą działalności pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji” (Dz.Urz.Woj.Warm.-Maz. z 2010r. Nr 170, poz.2188).

§ 18. Konsultowanie projektu Programu z organizacjami odbywało się w formie pisemnego lub elektronicznego wyrażania przez organizacje opinii o projekcie Programu, zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ełk, na stronie internetowej Gminy Ełk oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Ełk.

§ 19.1. Z przeprowadzonych konsultacji sporządzono sprawozdanie i dołączono je do projektu Programu przedłożonego Radzie Gminy.

2. Sprawozdanie z przebiegu konsultacji podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie go na stronie internetowej Gminy Ełk, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ełk oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Ełk.

Rozdział X

Ocena realizacji Programu i sposób tworzenia kolejnych Programów

§ 20. Wójt Gminy przedkłada Radzie Gminy Ełk sprawozdanie z realizacji Programu nie później niż do dnia 31 maja 2017r.

§ 21. Sprawozdanie z realizacji Programu powinno zawierać w szczególności:

- 1) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
- 2) liczbę ofert złożonych w otwartych konkursach,
- 3) liczbę zawartych umów na realizację zadań publicznych,
- 4) liczbę organizacji realizujących zadania publiczne na rzecz społeczności lokalnej,
- 5) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych,
- 6) wysokość środków finansowych zaangażowanych przez organizację w realizację zadań publicznych, w tym środków pozyskanych z innych źródeł niż budżet Gminy.

§ 22. Sprawozdanie zostanie umieszczone na stronie internetowej Gminy Ełk i Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ełk oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu, do dnia 30 kwietnia 2017 roku.

§ 23. Na podstawie sprawozdania, oceny Programu oraz po zebraniu uwag i wniosków dotyczących jego realizacji, przygotowany będzie kolejny roczny Program.

§ 24. Pracownik merytoryczny przygotowuje projekt Programu i przeprowadzi jego konsultacje z Organizacjami.

§ 25. Roczny Program na 2017 rok zostanie przedstawiony Radzie Gminy w terminie umożliwiającym jego uchwalenie do 30 listopada 2016 roku.

Rozdział XI

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 26. 1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez organizację pozarządową w ramach ogłoszonych przez Gminę Ełk otwartych konkursów ofert.

2. Wójt Gminy każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową oraz ustala Regulamin pracy komisji konkursowej.

§ 27. W skład komisji konkursowych wchodzi:

- 1) przedstawiciele Wójta Gminy,
- 2) przynajmniej trzech przedstawicieli Organizacji mających siedzibę na terenie Gminy Ełk lub działających na rzecz Gminy Ełk, z wyłączeniem osób reprezentujących Organizacje biorące udział w danym konkursie ofert.

§ 28. Członkowie komisji konkursowej przed rozpoczęciem prac komisji składają oświadczenie, że nie są członkami Organizacji, która złożyła ofertę konkursową.

§ 29. Członkowie komisji konkursowej pracują nieodpłatnie na zasadach określonych w regulaminie pracy komisji konkursowej.

§ 30. W pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć z głosem doradczym osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których dotyczy konkurs. Osoby te zaprasza Wójt Gminy bądź komisja konkursowa.

§ 31.1. Zasady działania komisji konkursowej:

- 1) komisja pracuje w składzie osobowym powołanym Zarządzeniem Wójta Gminy,
- 2) pracami komisji kieruje przewodniczący komisji, wskazany przez Wójta Gminy,
- 3) komisja realizuje swoje działania, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu.

2. Do zadań Komisji konkursowej należy:

- 1) formalna weryfikacja złożonych ofert,
- 2) merytoryczna ocena ofert spełniających kryteria formalne. Komisja dokonuje oceny merytorycznej na formularzu „Karta oceny ofert”,
- 3) złożenie Wójtowi Gminy wniosku z propozycją rozstrzygnięcia konkursu.

3. Z prac Komisji konkursowej sporządza się protokół.

§ 32. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszej oferty i określenia wysokości kwoty przyznanej dotacji, dokonuje Wójt Gminy, po zapoznaniu się z wnioskami i oceną Komisji Konkursowej.

§ 33. Informacje o podziale środków finansowych zostaną umieszczone na: tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, opublikowane na stronie internetowej Gminy Ełk i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Rozdział XII

Postanowienia końcowe

§ 34. Program ma charakter otwarty. Zakłada możliwość uwzględnienia nowych form współpracy oraz ogłaszania konkursów na zadania inne niż określone w Rozdziale VI niniejszego Programu jako priorytetowe zadania publiczne.

§ 35. Zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom określonym w Programie może nastąpić w formach i na zasadach przewidzianych w ustawie lub przepisach odrębnych.

§ 36. Tryb pozyskiwania i sposób wydatkowania środków finansowych na realizację zadania publicznego określa ustawa.

§ 37. Wzór oferty, umowy i sprawozdania określa rozporządzenie właściwego ministra.